

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3111/2019. (V. 17.) AB VÉGZÉSE

bírói kezdeményezés visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 617. §-a első mondata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Nagykanizsai Járásbíróság (továbbiakban: indítványozó), az előtte folyamatban lévő peres eljárást a 6.P.20.106/2019/2. számú végzésével felfüggesztette és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 617. §-ának első fordulata (a továbbiakban helyesen: első mondata) alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és a támadott rendelkezést – a folyamatban lévő ügyben való alkalmazásának tilalmát elrendelve – semmisítse meg.
- [2] 1.1. A Nagykanizsai Járásbíróság 6.P.20.612/2018/3. számú végzésében foglaltak szerint az indítvány alapjául szolgáló ügyben a felperes jogosultként fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő az alperes önkormányzattal szemben, amely az alperes ellentmondására tekintettel perré alakult. A közjegyző a perré alakulásról a felperest jogi képviselője útján értesítette, a perré alakulást megállapító végzés 2018. szeptember 3. napján került kézbesítésre. A felperes jogi képviselője a keresetet tartalmazó iratát 2018. szeptember 20. napján iktatottan, a központi rendszerbe 2018. szeptember 19. napján érkezetten terjesztette elő. A Járásbíróság a 6.P.20.612/2018/3. számú végzésében megállapította, hogy a közjegyző felhívásában szereplő tizenöt napos határidő 2018. szeptember 18. napján lejárt, így a felperes a keresetet tartalmazó iratot a megjelölt határidőn belül nem terjesztette elő, a határidőn túl előterjesztett keresetet tartalmazó irata pedig a Pp. 149. § (1) bekezdése alapján hatálytalan, ezért a Pp. 259. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást megszüntette.
- [3] 1.2. A felperes – a Pp. 612. és 617. §-ainak rendelkezéseire hivatkozó – fellebbezése alapján a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pkf.21.021/2018/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezte. Végzésében a Törvényszék rámutatott arra, hogy a valamennyi bíróság számára elérhető, a Központi Bírósági Intranet üzemzavar naptárának adatai szerint 2018. szeptember 15-én 10 órától, 2018. szeptember 16-án 9 óráig az elektronikus ügyintézés karbantartás miatt szünetelt, e napokon az összes üzemzavar ideje meghaladta a négy órát, ezért a Pp. 217. §-a (nyilvánvaló elírás, helyesen: 617. §-a) folytán e napok a közjegyző által megadott határidőbe nem számítanak bele, így az előkészítő irat benyújtására nyitva álló határidő 2018. szeptember 20. napján járt le. Ennek alapján a felperes 2018. szeptember 19. napján elektronikusan előterjesztett keresetet tartalmazó irata nem tekinthető elkészítettnek.
- [4] 2. A Nagykanizsai Járásbíróság indítványában – a peres eljárás felfüggesztése mellett – kérte az Alkotmánybíróságtól annak megállapítását, hogy a Pp.-nek a Törvényszék végzése által hivatkozott 617. §-ának első mondata az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdése szerinti, az alapjogok egyenlőségét és a diszkrimináció tilalmát rögzítő rendelkezését sérti.
- [5] Az indítványozó szerint az elektronikus eljárások jellegére tekintettel alkotmányosan indokolt az a jogalkotói szándék, amely a speciális szabály beiktatásával mellőzhetővé teszi technikai okok esetén az egyedi igazolási kérelem benyújtását és elbírálását. Ugyanakkor azonban a bíróság álláspontja az, hogy a támadott rendelkezés úgy tesz különbséget az elektronikus eljárásra nem kötelezett, vagy azt nem választó és az elektronikus eljárásra kötelezett, vagy azt választó – indítványozói megállapítás szerint azonos csoportba tartozó – jogalanyok

(a peres felek) között, hogy annak nincs alkotmányos indoka, ekként a különbségtétel a diszkrimináció tilalmába ütközik. Az indítványban foglaltak szerint ugyanis, ha a határidőn belül – bármikor – a központi rendszerben üzemzavar, vagy üzemszünet keletkezik, akkor a hatályos szabályozás mellett az elektronikus eljárásra kötelezett, vagy azt választó félnek hosszabb idő áll rendelkezésre a határidőhöz kötött cselekmény teljesítésére, mint az elektronikus eljárásra nem kötelezett, vagy azt nem választó félnek, annak ellenére, hogy a határidő lejárta előtti üzemszünet ténylegesen nem gátolja a felet a határidő betartásában. Ugyanakkor az elektronikus eljárásra nem kötelezett, vagy azt nem választó fél esetében a határidőn belüli, a hagyományos kézbesítési-beadási rendszer (posta, személyes benyújtás) szerinti munkaszüneti napok csak a határidő utolsó napja tekintetében hosszabbítják meg a határidőt.

- [6] Végül az indítványozó hivatkozott arra, hogy az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. §-ának (6) bekezdésében foglalt rendelkezés is azt mondja ki, hogy a hátrányos jogkövetkezmény alóli mentesség csak addig áll fenn, amíg a (4) bekezdés szerinti – akadályozó – körülmények, vagy események fennállnak, ezzel összhangban az elháríthatatlan akadály miatti mulasztás a Pp. 149. § (3) bekezdése és 150. §-ának (1) bekezdése alapján is orvosolható lenne.
- [7] 3. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a bírói kezdeményezés megfelel-e a törvényben előírt feltételeknek. Az Abtv. 25. §-ának (1) bekezdése szerint, ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b*) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az Abtv. felhívott rendelkezése alapján az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes abban, hogy bírói kezdeményezés alapján folytatott egyedi normakontroll eljárásban csak az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabály vizsgálatára kerülhet sor {3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság megállapítása szerint jelen ügyben az indítványozónak a Pp. 617. §-a első mondatát nem kell alkalmaznia. A felperes fellebbezése alapján eljáró Zalaegerszegi Törvényszék megvizsgálta az informatikai rendszer alapján a közjegyzői végzés kézbesítésére és a keresetet tartalmazó előkészítő irat érkeztetésére vonatkozó adatokat, összevetette azokat az üzemzavar naptár adataival, majd a Pp. 617. §-ának alkalmazásával döntött arról, hogy a felperes előkészítő irata nem tekinthető elkésztettnek. Ennek okán a Törvényszék a jogerős döntésével az elsőfokú végzést hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, megállapítva végzésének indokolásában azt is, hogy „[a]z elsőfokú bíróságnak az új eljárást perfelvételi tárgyalási szaktól kell lefolytatnia, annak figyelembevételével, hogy a felperesi jogosult a keresetet tartalmazó iratot határidőben terjesztette elő az elsőfokú bíróságon.”
- [8] A másodfokú bíróság jogerős döntésének iránymutatásából tehát az következik, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. XII. fejezete szerinti „Perfelvételi szakban” kell, hogy folytassa az eljárást, így a Pp. XI. fejezete szerinti „Perindítás” körében már nem vizsgálhatja a keresetlevél elkészttségének kérdését a Pp. 617. §-ának alkalmazásával.
- [9] Az Alkotmánybíróság fentiek alapján megállapította, hogy a bírói kezdeményezés – mivel az adott eljárásban a támadott rendelkezést az indítványozó bírónak nem kell alkalmaznia –, nem felel meg az Abtv. 25. § (1) bekezdés szerinti törvényi feltételeknek, ezért azt az Abtv. 64. § *d*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. május 7.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/504/2019.

